

Asia: VN/35084/2025

Kuuleminen alueellisen matkailijaveron toteuttamisesta

Yleisiä näkemyksiä matkailijaverosta

Miten suhtaudut alueellisen matkailijaveron käyttöönottoon? Jos kunnilla olisi mahdollisuus ottaa käyttöön alueellinen matkailijavero, näkisitkö veron ajankohtaisena ja edistettävänä toimenpiteenä?

-

Mitä hyötyjä ja haittoja tällaisesta verosta olisi? Entä mitä mahdollisia ongelmia matkailijaveroon voisi liittyä?

-

Miten suhtaudut veron kokeiluluonteiseen? Miten ja millä tavoin kokeilu olisi toteutettavissa? Mitä veron kokeilulla haluttaisiin saavuttaa?

Jos kokeiluluontoinen matkailijavero päätetään toteuttaa ja sen periminen säädettäisiin Verohallinnon vastuulle, tulee Verohallinnolle varata siihen riittävät resurssit ja määrärahat, jotta kokeilu ei vaaranna muita pakollisia muutoksia ja tuottavuuskehitystä.

Verohallinnon tietojärjestelmään kokeiluluontoista toteutusta ei ole mahdollista tehdä jollain tapaa kevennetysti. Jonkin määräajan tai jollekin alueelle toteutettava kokeilu vaatii Verohallinnon tietojärjestelmään tehtävät määrittelyt, toteutukset ja testaukset sekä asiakas- ja virkailijaohjeistuksen, jotka tehdään mille tahansa uudelle verolajille. Huomattava myös, että vaikka kokeilu olisi voimassa vain vuoden, tulee verojärjestelmää ylläpitää monta vuotta kokeilun jälkeen koko oikaisumahdollisuuden ajan.

Matkailijaveron toteuttamiskustannukset Verohallinnon tietojärjestelmään riippuvat paljon säädettävän veron monimutkaisuudesta. Verohallinnon alustava arvio oma-aloitteisena rekisteröitymistä edellyttävänä verona toteutettavasta matkailijaverosta Verohallinnon tietojärjestelmiin on tämänhetkisten tietojen valossa suuruusluokaltaan noin 1,5 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi tulee vuosittaiset kustannukset veroneuvonnasta ja -valvonnasta, johon alustavan arvion mukaan on varattava noin 4–5 henkilö-työvuotta.

Verohallinto toteaa, että matkailijaverosta annettava lainsäädäntö tulisi toteuttaa siten, että se aiheuttaisi kaikille toimijoille mahdollisimman vähän hallinnollista taakkaa. Hal-linnollisen taakan ja viranomaisille aiheutuvan työmäärän ja järjestelmämuutosten kustannukset tulisi olla kaikille

osapuolille järkevässä suhteessa verosta saataviin verotuloihin. Veron tilittämisen tulisi olla mahdollisimman automaattista ja vähän resursseja vaativaa. Lainsäädännön tulisi olla mahdollisimman yksiselitteistä ja yhdenmukaista eri kunnissa, jotta matkailijaveron tilittämistä pystyttäisiin uskottavasti valvomaan.

Matkailijaveron valvonnan toteuttamista edistäisi se, että verovelvolliset tunnistetaan ja rekisteröidään. Verovelvollisten rekisteröinti mahdollistaisi myös arvioverotuksen toimittamisen tilanteissa, jossa matkailijaveroa ei ilmoiteta. Hallinnollisesti rekisteröitymismenettely on kuitenkin kohtalaisen raskas ja rekisteröitymisaseman selvittäminen niiltä, jotka eivät oma-aloitteisesti ilmoittaudu, vie aikaa ennen kuin rekisteristä saadaan kattava. Kaikista pienimpien vuokraajien rajaaminen veron ulkopuolelle olisi tarkoituksenmukaista, koska niiden käsittelystä aiheutuvat kustannukset ovat todennäköisesti suuremmat kuin verolla kerättävä hyöty. Toisaalta määritellyn rajan seuraaminen aiheuttaa vuokraajalle velvollisuuden seurata tilannetta vuoden alusta lähtien, jos rajan ylittyminen on epävarmaa.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1028 lyhytaikaisia vuokramajoituspalveluja koskevien tietojen keruusta ja jakamisesta mahdollistaisi lainsäädännön, jossa kiinteistön/huoneiston omistaja olisi velvollinen rekisteröimään majoitustoimintaan käytetyn kohteen. Suuret online-alustat (kuten Airbnb, Booking.com) raportoisivat tiedot suoraan viranomaisille ja alusta ilmoittaisi sen kautta välitetyt maksut ja muut tarvittavat tiedot. Suomi ei tämänhetkisen tiedon mukaan olisi ottamassa käyttöön alustojen kautta välitettyihin majoituksiin rekisteröintimenettelyä. Verohallinto toteaa, että jossain muodossa toteutettu rekisteröitymisprosessi ja tunnistaminen ovat keskiössä matkailijaveron valvonnassa, jotta tunnistetaan mahdollisen oma-aloitteisen veron velvoitteet laiminlyövät tahot.

Verohallinto ei kannata kokeiluluontoista matkailijaveroa. Matkailijaveron hyötyjä tulisi yleisesti arvioida vertailemalla veron aiheuttamia toteutus-, ylläpito- ja toimeenpanokustannuksia siitä saatavaan arvioituun verokertymään sekä veron mahdollisia negatiivisia vaikutuksia Suomen matkailuun.

Veron tavoite ja suuruus

Minkälaisia tavoitteita matkailijaverolla olisi? Miksi matkailijavero otettaisiin käyttöön kunnassa ja mitä sillä haluttaisiin saavuttaa?

-

Mitä kestävän matkailun tavoitteella tarkoitetaan ja miten matkailijaverolla edistettäisiin tätä tavoitetta?

-

Minkä suuruinen matkailijavero olisi perusteltu?

Veron suuruuden perusteiden pitäisi olla hyvin yksiselitteisiä, selkeitä ja yksinkertaisia, kuten esimerkiksi kiinteä euromäärä henkilön yöpymiseltä, kaikkien osapuolten hallinnollisen taakan minimoimisen näkökulmasta.

Veron soveltamisala

Mihin majoitusmuotoihin veron tulisi kohdistua? Entä mihin sen ei tulisi kohdistua?

Veron tulisi kohdella neutraalisti eri muodoissa harjoitettua majoitustoimintaa. Toiminnan luonteen (matkailu) määrittely on haastavaa arvioitaessa, miten määritellään lyhytaikaisen majoittumisen ja pitkäaikaisen asumistarkoituksessa tehdyn vuokrauksen välillä. Matkailijaveron olisi mahdollista rajata esimerkiksi sen mukaan, onko tarjottu majoitus arvonlisäverolain 29 §:n 3 kohdan mukaista majoitustoimintaa.

Veron alueellinen soveltaminen

Tulisiko vero olla mahdollista ottaa käyttöön alueellisesti yksittäisissä kunnissa?

Veron kuntakohtainen soveltaminen olisi mahdollista toteuttaa siten, että kuntien on päätettävä ja ilmoitettava hyvissä ajoin Verohallinnolle, sovelletaanko seuraavana verovuonna veroa kunnan alueella ja minkä määräisenä. Kuntien olisi ilmoitettava verovelvollisuudesta ja verotasosta samaan tapaan kuin ne vuosittain ilmoittavat kunnallis- ja kiinteistöveroprosenteista Verohallinnolle.

Jos verotaso olisi eri kunnissa erisuuruinen, se olisi asiakkaan kannalta vaikeammin toteutettava ratkaisu kuin yhtäläinen verotaso koko maassa, koska samalla asiakkaalla voi olla majoitustoimintaa useassa kunnassa. Kunnan osien tarkkuudella määriteltävä verovelvollisuus olisi huomattavasti vaikeampi määritellä niin, että asiakkaille olisi yksiselitteistä, milloin verovelvollisuus on olemassa, joten sen käyttöönottoa tulisi harkita perusteellisesti.

Majoitusmuotojen erittelemisen verollisiin ja verottomiin tuo järjestelmään monimutkaisuutta, joka aiheuttaa usein väärinilmoittamista ja korjausilmoituksia. Mahdollisimman vähäiset poikkeukset pääsäännöstä ovat toivottavia järjestelmän yksinkertaisuuden kannalta.

Veron alueellista soveltamista tarkasteltaessa olisi tärkeää kiinnittää huomiota siihen, että järjestelmä rakennettaisiin mahdollisimman yksinkertaiseksi ilman alueellisia tai ajallisia rajoituksia, jotta sen noudattaminen olisi yksinkertaista ja helppoa. Mahdolliset rajaukset luovat mahdollisuuksia harmaalle taloudelle.

Tulisiko veroa olla mahdollista soveltaa vain osaan kunnan alueista (esimerkiksi vain keskusta-alueella)?

Matkailijaveron soveltaminen vain osaan kunnan alueista esimerkiksi vain keskusta-alueella tekee veron ohjeistuksesta ja valvonnasta haasteellista. Erilaiset tulkinalliset määrittelyt, kuten keskusta-alue, laita-alue, ruutukaava, yms. lisäisivät epätietoisuutta veron soveltamisen laajuudesta ja vaatisivat lisää resursseja veron neuvontaan ja valvontaan.

Tulisiko veroa olla mahdollista soveltaa vain osan aikaa vuodesta kuten sesonkiaikoina?

Matkailijaveron tulisi olla selkeärajainen. Ohjeistuksen kannalta olisi haastavaa, jos jokaisella kunnalla olisi erilaiset soveltamisajat. Pahimmassa tapauksessa matkailijaveron olisi jossain kunnassa käytössä jouluna, pääsiäisenä, juhannuksena ja syyslomalla ja toisessa kunnassa taas jouluna, juhannuksena ja syyslomalla, mutta ei pääsiäisenä. Sen lisäksi, että Verohallinnon pitäisi pystyä ohjeistamaan soveltamisalasta selvästi, tulisi myös palveluntarjoajien pystyä ohjeistamaan asiakkaitaan verosta selvästi. Jos palveluntarjoajalla olisi majoituskapasiteettia kahden eri kunnan alueella, joissa olisi eri soveltamisalat, loisi erilaiset soveltamisajat ylimääräistä hallinnollista työtä.

Missä määrin kunnille tulisi jättää mahdollisuuksia valita veron soveltamiseen liittyviä yksityiskohtia? Esimerkiksi alueellinen soveltuminen, erityyppisiin majoituksiin kohdistuminen, ajallinen soveltuminen ja eri verotasot.

Verohallinto esittää, että kunnille tulisi jättää mahdollisimman vähän mahdollisuuksia valita veron soveltamisen yksityiskohtia, koska jokainen yksityiskohta monimutkaistaa järjestelmää niin tietojärjestelmäkustannusten kuin ohjeistuksen ja valvonnan näkökulmasta.

Verotuotto

Voit esittää tässä näkemyksiä verotulojen käytöstä ja kohdistamisesta kunnille.

Lakiesityksen valmistelun yhteydessä tulee arvioida, miten matkailijaveron otetaan huomioon verontilityksissä ja verotuskustannusten jakautumisessa viitaten verohallintolain (503/2010) 30 §:ään.

Verovelvolliset, verotusmenettely ja veronkanto

Voit esittää tässä näkemyksiä verovelvollisuudesta, verotusmenettelystä ja veron keräämisen toteutuksesta.

Mahdollisten verovelvollisen joukko olisi moninainen, eikä majoitustoimintaa harjoittavista verovelvollisista ole ennestään olemassa mitään valmista rekisteriä, josta verovelvollisten joukon voisi selvittää. Majoitustoiminnasta saatava vuokratulo voi olla tuloverotuksessa vuokranantajalla TVL:n mukaan verotettavaa pääomatuloa, MVL:n mukaan verotettavaa maatalouden tuloa (kun vuokrattava rakennus maatilalla) tai EVL:n mukaan verotettavaa elinkeinotuloa. Verovelvollisten joukossa voisi ainakin teoriassa olla myös tuloverotuksessa kokonaan tai osittain verovapaina yhteisönä kohdeltavia verovelvollisia. Kaikki majoitustoimintaa harjoittavat eivät myöskään ole välttämättä arvonlisäverovelvollisia.

Verohallinto esittää matkailijaveron säätämistä oma-aloitteisena verona, jolloin majoituspalvelun tarjoaja kerää veron sekä ilmoittaa ja tilittää sen Verohallinnolle. Tällöin verokertymä olisi vuosittain tapahtuvaa verotusmallia tasaisempi ja joustaisi jälkikäteistä verotusta sekä mahdollisiin arvioihin pohjaavia ennakoita paremmin reaaliajassa matkailumäärien mukaan. Oma-aloitteinen malli myös istuisi paremmin matkailualan sykliseen rakenteeseen ja suunnitellun matkailijaveron luonteeseen. Verohallinto esittää matkailijaveron säätämistä oma-aloitteisena verona, jonka sääntely laissa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä (768/2016) olisi hyvä olla mahdollisimman samanlainen kuin muilla oma-aloitteisilla veroilla, jolloin olemassa olevaa järjestelmätoteutusta voitaisiin hyödyntää.

Verohallinnon tietojärjestelmän näkökulmasta järkevintä ja kustannustehokkainta olisi matkailijaverosta annettava yksinkertainen ilmoitus, jossa olisi yksi kenttä matkailijaveron määrälle. Vastaava ilmoitusmalli on toteutettu esimerkiksi arpajaisverossa. Järjestelmäkustannusten kannalta suositeltavaa olisi myös vain yksi sähköinen ilmoituskanava OmaVero -palvelussa. Matkailijaveroilmoitus voisi olla asiakkaiden saatavilla OmaVero -palvelussa riippumatta siitä, onko asiakkaalla y-tunnusta vai ei. Osa verovelvollisista saattaisi olla sellaisia, joilla ei ole y-tunnusta. Toivottavaa olisi, ettei paperi-ilmoittamista sallittaisi. Kun on kyse matkailijaverosta, oletettavasti myös pienillä yksityisillä toimijoilla olisi edellytykset sähköiselle ilmoittamiselle, koska myös matkailuun liittyvät varaukset hoituvat nykyisin verkossa toimivien sovellusten ja internet-sivustojen kautta.

Jos valittaisiin tuloverotuksen kaltainen vuosittainen / jälkikäteen maksuunpantava verotus, aiheutuisi tästä todennäköisesti matkailualan toimijoille enemmän hallinnollista taakkaa, eivätkä kunnat saisi verotuloja ajallisesti juuri silloin, kun matkailu kuormittaa niiden palveluita.

Oma-aloitteisessa verossa verovelvollinen olisi majoituspalvelun tarjoaja. Verokausi olisi lähtökohtaisesti kuukausi. Hallinnollisen taakan vähentämiseksi verovelvollisuuteen voitaisiin säätää poikkeus vastaavasti kuin esimerkiksi arpajaisverossa (arpajaislain 6.1 §:n 1 kohta). Ratkaisevaa lienee, halutaanko veron kohdentuvan vain liiketoiminnan muodossa tapahtuvaan majoituspalveluiden tarjontaan vai pitäisikö sen koskea kaikkea majoituspalvelun tarjontaa huomioiden mm. eri online-alustojen kautta tarjottavat majoituspalvelut. Verovelvollinen majoituspalvelun tarjoaja keräisi veron samassa yhteydessä, kun hän laskuttaa varsinaisesta majoituspalvelustakin. Matkailijavero perustuisi yöpyjien sekä majoitusvuorokausien määrään. Matkailijavero kerättäisiin kaikilta yöpyjiltä eikä sitä voisi rajata vain ulkomaalaisiin.

Veromallin suunnittelussa tulisi ottaa huomioon veronsaajatilitykset. Tilitysmallin tulisi olla yksinkertainen ja vastata olemassa olevia tilitysmalleja. Yksinkertaisimmillaan veron tuotto tilitettäisiin ao. kunnalle.

Alueellisen matkailijaveron taloudelliset vaikutukset

Minkälainen merkitys matkailulla on kunnille?

-

Miten matkailijavero vaikuttaisi kunnan matkailumääriin ja vetovoimaan?

-

Miten arvioit matkailijaveron vaikuttavan alueen yrityksiin ja asukkaisiin?

-

Miten näet vaikutusten riippuvan siitä, ottavatko lähialueen kunnat matkailijaveron käyttöön ja minkälaisena?

-

Miten arvioit matkailijaveron suhdetta muihin matkailuun tai majoitustoimintaan kohdistuviin veroihin?

-

Muut huomiot

Mitä muita näkökohtia alueellisen matkailijaveron valmistelussa tulisi huomioida? Miten muuten haluat kommentoida matkailijaveron valmistelua?

Verohallinto toteaa, että mahdollisesti säädettävissä matkailijaveron säännöksissä verovelvollisen ja verotettavan tapahtuman esimerkiksi majoittumisen ajallinen pituus tulisi olla määriteltynä selkeästi ja yksiselitteisesti. Valmistelussa tulisi huomioida ulkomaiset majoituspalvelujen tarjoajat esimerkiksi tilanteet, joissa ulkomainen matkatoimisto myy pakettimatkan Suomeen. Säännöksissä tulisi ottaa kantaa myös matkan tai majoittumisen peruuntumistilanteisiin ennakolta maksettujen majoituspalveluiden kohdalla. Lisäksi tulee huomioida Ahvenanmaan erityisasema (oma verolainsäädäntö ja itsehallinto).

Verohallinto esittää, että matkailijaveron säädöksissä tulisi ottaa kantaa myös siihen, onko matkailijavero toiminnan harjoittajalle tuloverotuksessa (TVL, EVL, MVL) vähennyskelpoinen meno.

Mahdollinen kirjallinen lausunto sekä liitteet

Voit lisätä mahdollisen erillisen kirjallisen lausunnon aiheesta.

-

Saarnivainio Päivi
Verohallinto